

ninger, justitsministeren lægger til grund, men vore tal hviler på Advokatsamfundets beregninger.

Det kan godt være, at man ikke er helt nede på 30 pct.; det kan godt være, at tallet ligger mellem 30 og 60 pct., men mit spørgsmål er: Er Venstre rent faktisk stadig enig i, at 60 pct. af den danske befolkning skal have mulighed for at få fri proces, og at muligheden ikke skal være begrænset på grund af økonomien? Og det næste er: Den situation, vi i virkeligheden har nu, er, at der klages til en fuldmægtig i Civilretsdirektoratet, der beslutter, i hvilket omfang Højesteret vil give medhold.

For at sætte sagen på spidsen: Finder hr. Nonbo, at det er den rigtige måde at løse problemet på, at man på fuldmægtigniveau i det offentlige – selvfølgelig under chefkontrol osv. – beslutter, hvordan Højesteret vil afgøre en konkret sag? Jeg synes, at sagen om Maastrichttraktaten er ganske interessant i denne sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Som jeg sagde i min ordførertale, har jeg megen sympati for forslaget, men omvendt vil jeg ikke låse mig selv eller Venstre fast nu.

Kl. 16.40

Det er da rigtigt, at der er nogle, der bliver udelukket, som ikke burde udelukkes; men derfra og så til at give frit slag er for langt at gå, for vi er også nødt til at se på de samlede udgifter til fri proces, og vi skal i hvert fald skaffe pengene. Men omvendt skal det ikke være økonomien, der skal låse os fast.

Jeg medgiver, at det bliver noget med på den ene side og på den anden side. Men det gør det, fordi jeg netop ikke vil afvise forslaget på forhånd, men lytte til Retsplejerådet, når det kommer med sin betænkning, og tage den med i betragtningerne.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Sandy Brinck som ordfører.

Sandy Brinck (S):

Borgernes lige adgang til at få en sag prøvet ved domstolene er et grundlæggende princip i en retsstat. Det er ikke alene urimeligt, hvis pengespørgsøgelser kan afgøre, om en sag overhovedet bliver rejst, det er også imod hele grundtanken om lighed for loven.

Flere sager har i den senere tid påpeget behovet for et eftersyn af, om virkeligheden holder i

forhold til disse grundsætninger. Heri indgår mange komponenter og skruer, vi kan skrue på, også flere end dette forslag berører, og derfor vil jeg godt sige med det samme, at Socialdemokratiet er meget enig i både forslagens baggrund og målsætninger, men egentlig vil foreslå, at vi i udvalgsarbejdet laver en beretning, som opstiller nogle af de politiske målsætninger og nogle af de politiske problemer, vi kan se, så Retsplejerådet også ved, hvad vore ønsker er, når det om et års tid fremkommer med sin færdige betænkning.

Der bør i den forbindelse også ses på sagsbehandlingstiderne. Hvis vi ser på et eksempel med en tvist mellem en lejer og en udlejer, er sagsbehandlingstiden én lang retsikkerhed og en tid, hvor advokaternes taxameter tikker, og det er ikke rimeligt. Vi må forstå, at i mange af disse civile sager er det borgernes levebrød og tag over hovedet, som er på spil – noget, som på de bonede gulve måske ligner en lille sag, men som er vitalt for den enkelte borgers liv. Derfor glæder det os, hvis det er sådan, at vi kan blive enige om at påpege nogle problemer og nogle politiske målsætninger.

Socialdemokraterne er dybt bekymrede, hvis retten til fri proces virkelig har bevæget sig ned til at omfatte 30 pct. af borgerne, når man i sin tid regnede med, at den skulle omfatte 60 pct. Det er dog en forskel, der er til at se og mærke for de borgere, som får afslag, og derfor er vi meget positive over for, at ordningen kommer tilbage til udgangspunktet.

Hvorvidt man får tilkendt fri proces eller ej, afhænger jo også af, om der er rimelig grund til at rejse en sag, og her synes vi, at den praktiske håndtering, som forslaget beskriver, virker meget betænkelig. Det virker lidt som en forhåndsdom, fordi der skal tages en vurdering af, om sagen ser ud til at kunne vindes. Det forekommer os at være alt for restriktivt, og det lever slet ikke op til intentionerne.

Noget, der egentlig også bekymrer os, er, at Civilretsdirektoratet på en eller anden måde kommer til at fremstå som en eller anden domstol over for borgerne. Vi synes, det må være betragteligt, også for Civilretsdirektoratet selv. Tvivlen må komme borgeren til gode, sådan var tanken i sin tid, og det må vi tilbage til på en eller anden teknisk måde.

Når der er tale om sociale sager, f.eks. mod det offentlige, kan det ikke understreges tydeligt nok, at her er der utvivlsomt tale om sager med store konsekvenser for borgerne og samtidig